

Handläggare: Hans Dahlin
Telefon: 508 33 655

Till
Utbildningsnämnden
2013-05-24

Modersmål i förskolan

Svar på ”Skrivelse om modersmål i förskolan” (Dnr 13-441/1006) från Jan Valeskog (S).

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande:

Utbildningsnämnden föreslås besluta att som svar på skrivelsen överlämna detta tjänsteutlåtande.

Thomas Persson
Utbildningsdirektör

Johanna Engman
Biträdande utbildningsdirektör
Chef tillhandahållaravdelningen

Sammanfattning

En skrivelse från Jan Valeskog (S) tar sin utgångspunkt i förskolans uppdrag att medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål. Detta mot bakgrund av att den verksamhet med modersmålstränare inom Språkcentrum som riktat sig till förskolan upphörde den 1 augusti 2012.

Förskolans modersmålsstöd ska vara en integrerad del av förskolans ordinarie verksamhet och förskolan ska inte bedriva modersmålsundervisning enligt de krav som finns för grundskolan.

I stadens stadsdelsförvaltningar pågår ett aktivt arbete med att stödja barns modersmål och andraspråkutveckling. De fristående förskolorna har samma uppdrag. Förskolornas arbete stöds genom kompetensutvecklingsinsatser och nätverk för pedagoger via Språkforskningsinstitutet inom utbildningsförvaltningen, oavsett huvudman.

Ärendets beredning

Ärendet är framtaget av tillhandahållaravdelningen.

Bakgrund

Utbildningsnämnden har fått ”Skrivelse om modersmål i förskolan” från Jan Valeskog (S)

I skrivelsen efterfrågas hur modersmålsundervisningen på Stockholms förskolor fungerar utifrån skollagen och läroplanen samt hur den skulle kunna förbättras.

Tidigare har utbildningsförvaltningen, genom Språkcentrum, erbjudit stadens förskolor att köpa modersmålsträning. Verksamheten med modersmålstränare inom Språkcentrum som riktat sig till förskolan upphörde den 1 augusti 2012 på grund av att beställningarna från kommunala och fristående förskolor minskat successivt. Utbildningsförvaltningen hade samråd med stadsdelsförvaltningarna innan förändringen genomfördes.

Förvaltningens synpunkter och förslag

En stor andel av barnen i Stockholms stads förskolor har ett annat modersmål än svenska och skrivelsen tar sin utgångspunkt i det uppdrag som förskolan, oavsett huvudman, enligt skollag och läroplan har att medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.

I kommentar till Skollagen 8 kapitel 10§ beskrivs utgångspunkterna för förskolans arbete med barn med annat modersmål. *”Arbetet med att stödja barns språkutveckling är i första hand en pedagogisk fråga för förskolan. Barn lär i de vardagliga aktiviteterna, i lek och i skapande verksamhet.”* Här framgår att förskolan inte ska bedriva modersmålsundervisning.

Arbetet med modersmålsstöd i stadens förskolor utgår från en inventering av barnets språkliga miljö och en dialog med berörda föräldrar där förskolan visar intresse för barnets modersmål och uppmuntrar att det talas i hemmet. Arbetet ska vara en integrerad del i förskolans ordinarie verksamhet. Flerspråkiga pedagogers språkkunskap och kulturella kompetens används på ett flexibelt sätt, miljö och material speglar förekommande språk och kulturer. I stadsdelar där en majoritet av barnen har annat modersmål har många pedagoger högskoleutbildning i barns andraspråksutveckling. Ett verktyg för kartläggning av barns modersmål och personalens språkkunskaper har tagits fram.

Arbetet på det här området har, oavsett huvudman, formulerats i stadens förskoleplan och stöds genom Språkforskningsinstitutets fortbildning och handledning.

Skolinspektionen har vid sin inspektion av Stockholms kommunala förskolor 2011, efter kompletterande redovisning av arbetet med modersmålsstöd, bedömt att skollagens krav uppfylls. De fristående förskolorna arbetar med modersmålsstöd följs upp genom utbildningsförvaltningens tillsyn.

Det verktyg för kartläggning av barns modersmål och personalens språkkunskaper som tagits fram bör utvecklas och spridas. Insatserna på central nivå för att stödja arbetet med barns modersmål och andraspråkutveckling oavsett huvudman bör fortsätta.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar att som svar på skrivelsen överlämna detta tjänsteutlåtande.

Bilagor

1. Skrivelse om modersmål i förskolan, Jan Valeskog (S)